

**БАТЬКІВСЬКА ШКОЛА ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ БАТЬКІВ
ДО НАВЧАННЯ ЇХНЬОЇ ДИТИНИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ**

УДК 373.3.064.1:373.29-055.52

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.272878>

Надія Ростикус, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри початкової та дошкільної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
Галина Бойко, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри початкової та дошкільної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
Леся Зозуля, учитель початкових класів
Буського закладу загальної середньої освіти – Гімназії імені Євгена Петрушевича
при Львівському національному університеті імені Івана Франка Буської міської ради

**БАТЬКІВСЬКА ШКОЛА ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ БАТЬКІВ
ДО НАВЧАННЯ ЇХНЬОЇ ДИТИНИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ**

У статті розглянуто проблему готовності батьків до навчання їхньої дитини у школі як потребу сучасного суспільства, поняття готовності до навчання й адаптації дітей молодшого шкільного віку і їхніх батьків. Визначено мету й основні напрями та теми у роботі з батьками щодо сприяння готовності до навчання їхньої дитини у школі. Представлено результати опитування батьків щодо впровадження батьківської школи. Доведено потребу в реалізації педагогічного просвітництва батьків з основ педагогіки.

Ключові слова: готовність до навчання; адаптація; готовність батьків до навчання їхніх дітей; батьківська школа.

Літ. 6.

Nadiya Rostykus, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the
Preschool and Primary Education Department
Lviv Ivan Franko National University
Halyna Boiko, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the
Preschool and Primary Education Department
Lviv Ivan Franko National University
Lesya Zozulya, Teacher of Primary School
Yevheniy Petrushevych Gymnasium
Ivan Franko Lviv National University of Buska City Council

**PARENTS' SCHOOL AS A WAY TO FORM PARENTS' READINESS
FOR THEIR CHILDREN' EDUCATION IN PRIMARY SCHOOL**

The article deals with the problem of parents' readiness to studying of their children at school as a need of modern society. The results of a survey of parents during a conversation about the introduction of a parents' school, which will address the basics of pedagogy for the successful education, development and upbringing of their children are presented. The authors analyze the scientific literature on the existence of systematic work with parents to form their readiness for children's education at school and establish the absence of such activities, but present the idea and method of its implementation in the results of V.O. Sukhomlynskiy's work on the basis of the Pavlyska School, where the Parents' School once functioned. The concept of readiness for learning and adaptation of primary school children and their parents is considered. The authors emphasize that the younger is the child's age, the more parents worry about how their child will adapt, how the teacher will find an individual approach to their child, what to do if the child fails to cope with the tasks, how to help the child in learning so as not to harm him or her. The purpose and main areas of work with parents to promote their children's readiness for school are identified: pedagogy and psychology, values, interests and motivation, child health, behavior and emotions, adaptation, child socialization, new developments in education, assessment and homework. A list of problematic questions (topics) in each area is provided. It is revealed that some parents mistakenly believe that to spend the time and money in training for the development of their children is an investment in themselves, not in their children, and therefore it is difficult for them to accept that the investment in their own training in the basics of pedagogy for their children's readiness for school is an important contribution to the formation of children themselves. The need to implement pedagogical education of parents on the basics of pedagogy for the successful learning, development and upbringing of their children are proved.

Keywords: readiness for education; adaptation; parents' readiness for their children's education; parents' school.

Постановка проблеми у загальному вигляді. В історії розвитку людства на всіх етапах залишається однією з актуальних гострих проблем – проблема освіти, передавання молодшому поколінню кращого досвіду, на-

громадженого людством за всі часи. Кожне століття, кожне суспільство мають свої виклики і труднощі. Стрімкий розвиток інформаційного простору сприяє появі нових великих можливостей в освітній галузі та водночас потребує швидкої реакції суспільства

БАТЬКІВСЬКА ШКОЛА ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ БАТЬКІВ ДО НАВЧАННЯ ЇХНЬОЇ ДИТИНИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

на виклики, які вони створюють. Так змінюються й удосконалюються підходи до освітньої діяльності.

Спостерігаючи за батьками дітей дошкільного віку і батьками учнів молодшого шкільного віку з погляду вчителя початкових класів, спілкуючись з батьками учнів, беручи до уваги власний досвід того, як сприймали вступ дитини у школу в ролі мами, бабусі, назріває питання про готовність батьків до навчання їхньої дитини у школі. Аналізуючи наукову літературу, встановлено, що проблемі готовності дітей до навчання в школі присвячено певну увагу, а ось проблему батьківської готовності з психолого-педагогічного погляду в дослідженнях не розглянуто. Однак у працях відомого педагога-класика Василя Олександровича Сухомлинського у томі 4 його праць згадується про “батьківську школу”: педагогіка повинна стати наукою для всіх – і для вчителів, і для батьків. І ми прагнемо дати кожному батькові мінімум педагогічних знань. Для цього в нас є батьківська школа, куди батьки записуються за два роки до вступу їхньої дитини в школу, відвідуючи потім заняття до закінчення нею середньої школи” [5, 42–43]. Однак “Батьківська школа” існувала в роки педагогічної діяльності В. Сухомлинського на базі Павлівської школи, проте не набула масового поширення. Однак така ідея залишається актуальною і в сучасному суспільстві. Саме це є поштовхом до розгляду проблеми готовності батьків до навчання їхньої дитини в школі. Адже справді, що молодший вік дитини, то більше батьки хвилюються про те, як вона адаптується, як педагог знайде індивідуальний підхід до неї; що робити, якщо дитина не справлятиметься зі завданнями, як допомогти їй у навчанні так, щоб не нашкодити. Натрапляємо на відоме в педагогіці твердження, що професійною педагогікою займаються спеціально підготовлені для цього люди – педагоги, а непрофесійною – батьки. Отож, щоб полегшити роки навчання дитини в початкових класах важливо надавати батькам мінімум педагогічних знань.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Проблему готовності до навчання в школі розглянуто у працях І. Беха, А. Богущ, Н. Гавриш, В. Котирло, О. Кохан, С. Нагорної, В. Сухомлинського, І. Храпової, Н. Шиліної та ін.; адаптації дітей до умов навчання в школі – О. Коровіної, С. Мартиненко, І. Мартинюк, О. Савченко та ін. Про готовність й адаптацію батьків до навчання їхніх дітей знаходимо у працях В. Сухомлинського.

Мета статті – обґрунтувати потребу Батьківської школи задля формування готовності батьків до навчання їхніх дітей у школі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мета Батьківської школи полягає у тому, щоб дати батькам мінімальні знання з психології (як допомогти дитині адаптуватися до нових умов, як розвиваються процеси сприйняття, уваги, пам’яті, уяви,

мислення тощо на відповідному віковому етапі; як, за словами польського педагога Януша Корчака “тіднятися до рівня дитини” [2], як дорослому сприймати процес адаптації дитини тощо); педагогіки (якщо дитина потребуватиме допомоги дорослого під час виконання якогось завдання, то як батьки можуть допомогти, щоб це не суперечило загальним педагогічним законам, як зацікавити дитину до виконання завдань, читання тощо), окремих методик навчання, ключових і предметних компетентностей відповідно до освітніх документів закладів початкової ланки загальної середньої освіти. Нами обґрунтовано ідею Батьківської школи та отримано авторське право (Н. Ростикус, Г. Бойко Літературний письмовий твір “Авторська концепція освітніх курсів для батьків “Батьківська школа” (“Батьківська школа”. Дата реєстрації 11.02.2020. № 95971).

Готовність дитини до школи батьки розуміють надто звужено, спрощено, визначаючи основними домінантами навчання читання й лічбу. А. Богущ стверджує, що в практичному аспекті у закладах дошкільної освіти підготовка дітей до школи в більшості випадків зводиться до формування вузько-предметних знань, умінь і навичок, а це призводить до дублювання змісту, методів і форм шкільного навчання, яке не тільки знижує інтерес дітей до навчання, а й шкодить їхньому здоров’ю [1, 3].

Структурний компонент готовності розглядається за двома складниками: який визначає сформовану готовність особистості до будь-якої діяльності на основі фізіологічного розуміння; який забезпечується професійними якостями особистості, що дають можливість на високому рівні майстерності здійснювати професійну діяльність, забезпечуючи кінцевий результат готовим, якісним продуктом [6, 17].

Адаптацію розглядають як активний процес, який може призвести як до позитивних змін (адаптованості), так і негативних (деадаптованості). Саме в цей період дитина найбільш потребує допомоги й підтримки з боку педагогів. Ефективність процесу шкільної адаптації значною мірою визначає успішність навчальної діяльності, збереження фізичного та психічного здоров’я дитини. Деадаптованість учнів призводить до неадекватної, погано контрольованої поведінки, конфліктних стосунків, переключувань в особистісному розвитку, проблем у навчальній діяльності. Деадаптованість – не процес, а стан, що виникає від незадоволення основних потреб у результаті використання неадекватних способів поведінки [3, 252].

З метою розгляду проблеми готовності батьків до навчання їхніх дітей в школі нами проведено опитування (усне спілкування). Серед опитаних: 36 батьків з Чернівецької та Львівської областей, а також Франції, Німеччини, США, Польщі, Чехії, Італії та Австрії (опитування проводили в аеропорту ім. Короля Данила Галицького, м. Львів, 2020 р.).

БАТЬКІВСЬКА ШКОЛА ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ БАТЬКІВ ДО НАВЧАННЯ ЇХНЬОЇ ДИТИНИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

12 опитаних з України проживають в місті, по двох у селищі та селі. 16 опитаних іноземців проживають у містах.

За віковою категорією 4 респонденти в категорії 21–25 років, 4 – 26–30 років, 4 – 36–40 років і 4 – 41 і більше років. Серед іноземних респондентів 4 – 19–20 років, 2 – 21–25 років, 4 – 26–30 років, 2 – 31–35 років, 8 – 31–35 років.

Опитуваними були: мами – 10 українок і 3 іноземки, батьки – 0 українців і 4 іноземці, дідусі – 0 українців і 2 іноземці, бабусі – 0 українок і 4 іноземки, а також старші брати і сестри – 4 українці і 6 іноземців.

Ми запитували, чи є досвід того, коли їхня дитина (онуки, молодші брати і сестри) вперше йшла до школи. У частини опитаних є такий досвід, оскільки в сім'ї є старша дитина (діти), яка навчається у початкових класах або вже закінчила початкову школу. Дитина вперше піде до школи у 37,5 % опитаних українців і в 40 % опитаних іноземців.

На запитання *чи відчуваєте (відчували) хвилювання щодо того, як дитина адаптується у 1 класі та навчатиметься в наступних класах*, респонденти відповіли так – 62,5 % українців і 80 % іноземців, ні – 37,5 % і 20 % відповідно.

Наступним запитанням було, *чи хотіли б батьки, щоб були спеціальні професійні курси або тренінги з підготовки батьків до навчання їхньої дитини в школі?* На це отримали такі відповіді: так 62,5 % українські респонденти і 90 % іноземних респондентів, ні – 25 % і 0 % відповідно, не знаю – 12,5 % і 10 % відповідно.

Серед тих опитаних, які ствердно відповіли на попереднє запитання, ми уточнили, *хто, на їхню думку, мав би проводити такі курси?* Відповіді були такі: учитель моєї дитини або педагоги школи, у якій навчатиметься моя дитина – 0 % українські респонденти і 40 % іноземних респондентів; педагоги з інших освітніх закладів – 0 % і 10 % відповідно; фахівці, які будуть проводити таке навчання спільно і для батьків і для вчителів – 100 % і 40 % відповідно.

На запитання, *як часто батьки змогли б відвідувати таке навчання*, отримали відповіді: у літній період перед навчанням (3–4 рази) – 80 % опитаних з України і 22,2 % опитаних із-за кордону; у період навчального року (1 раз на місяць) – 20 % і 33,3 % відповідно. Серед іноземних респондентів були ще відповіді 1 раз на тиждень – 11,1 % і коли у школі скажуть прийти – 11,1 %.

За навчання батьки готові оплачувати в доступній вартості: 100 % опитаних українців і 88,8 % іноземних респондентів, 11,1 % вважають, що мають бути спеціальні соціальні програми для оплати за навчання батьків.

Під час бесіди ми уточнили, яку інформацію респонденти хотіли б почути на навчанні для батьків

зادля сприяння готовності до навчання їхніх дітей. Узагальнимо проблемні питання, які було озвучено: адаптація дитини в школі; соціалізація дитини; психологічна підготовка батьків до навчання їхніх дітей; вплив авторитету дорослого; нововведення і зміни у програмах; про стосунки з дитиною з особливими потребами; як реагувати на незадовільну поведінку дітей; як підтримувати інтерес до навчання; як мотивувати дітей; як психологічно підготувати дитину до школи; як навчити дитину виконувати домашнє завдання самостійно; як впевнитися, що дитина готова і достатньо розвинена для вступу у 1 клас; як навчатися батькам спілкуватися зі своїми дітьми.

Ми проаналізували наукову літературу, провели бесіди з вихователями закладів дошкільної освіти, учителями, опитали батьків, дідусів і бабусь України, Франції, Німеччини, Сполучених Штатів Америки, Польщі, Чехії, Італії та Австрії. Зібрана інформація підтверджує, що ще немає такої форми співпраці школи з батьками. Наголошуємо на тому, що робота з батьками не те саме, що батьківські збори. Проблеми готовності дітей до навчання у школі присвячено певну увагу, а ось проблему батьківської готовності не розглядають, а відтак і немає таких установ, у яких батьків ознайомлюють з основами педагогіки.

За результатами аналізу наукової літератури та опитування батьків ми розробили перелік тем, які будуть корисними для формування готовності батьків до навчання їхніх дітей у школі. Запропоновані теми поділили за відповідними напрямками.

Основні напрямки роботи з батьками щодо сприяння готовності до навчання їхніх дітей у школі:

1. Педагогіка і психологія. Не лише вчителі, а й батьки завжди займаються педагогікою і зазвичай не задумуються про це. Від народження дитини мама і тато навчають, розвивають і виховують її самостійно, а вже пізніше частково передають цю місію вчителям. Саме педагогіка і психологія шукають відповіді на питання *кого? що? для чого? коли саме? як? де?..* навчати, розвивати і виховувати, як дитина на це реагує, сприймає, усвідомлює, починається формуватися її світогляд.

З-поміж загальних основ педагогіки і психології вважаємо за доцільне розглянути: чи дитина готова до навчання у 6 років; готовність батьків віддати дитину до 1 класу; коли розпочинати вивчення іноземної мови; показники готовності дитини до навчання в школі; різницю між раннім, пришвидшеним та інтенсивним розвитком дитини; вплив гаджетів на розвиток дитини; коли і як можна дитині переглядати мультфільми, грати в комп'ютерні ігри; культуру праці та відпочинку; культуру спілкування: дитина-діти, діти-батьки, діти-вчитель, учитель-батьки; що робити, щоб книжка увійшла в життя маленької людини як потреба; мотивацію учасників освітнього процесу; розвиток самостійності дитини

БАТЬКІВСЬКА ШКОЛА ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ БАТЬКІВ ДО НАВЧАННЯ ЇХНЬОЇ ДИТИНИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

у виконанні завдань; оцінювання діяльності дитини; естетичний, художній, інтелектуальний і розумовий розвиток дитини; патріотичне, національне, громадянське, трудове виховання дитини; педагогічну культуру матері та батька; потребу піднятися до рівня дитини; навчання – гра чи праця; потребу “поважати дитяче незнання”; відповідальність, права, обов’язки; як навчити дитину вчитися; (не)потребу труднощів у навчанні дітей; душевну рівновагу дитини в навчанні; безпеку “перегодувати” дитину знаннями і враженнями; (не)байдужість до (не)успіхів дитини; дитячі турботи; потребу подивитися на світ очима дитини; звідки береться поганий вплив; як вчити дитину керувати своїми бажаннями; нахили, здібності, обдарування дитини: як бути; посилене та непомілене для дитини; роль розвитку дрібної моторики дитини в навчанні; підхід “вчити не можна забути”; масштаби вимірювання дитячих радощів і прикрощів.

2. Цінності. Формування цінностей людини розпочинається з дитинства. У ранньому дитинстві цю функцію повністю виконують батьки, у дошкільному віці батьки розділяють її з вихователями, а в початкових класах – з учителями. Тісна співпраця закладу освіти та сім’ї у закладанні ціннісних орієнтирів дитини є, без перебільшення, ключовою. Це пояснюється віковими особливостями дитини зазначеного віку, для якої батьки і педагог є абсолютними авторитетами. Уважаємо за необхідність розгляд проблеми формування цінностей за такими темами: ставлення дорослого і дитини до матеріальних і духовних цінностей; коли і як користуватися “можна” і “не можна”, “хочу” і “не буду” великі цінності в щоденних буднях: які вони і як їх знаходити; як говорити з дитиною про міру в матеріальних речах; як підтримувати дитину в пошуках дружби, поваги, довіри; чим і як збагачувати духовний світ дитини; свобода і вибір у становленні світогляду дитини; моральний і духовний розвиток дитини.

3. Інтереси та мотивація: що таке “дитячі інтереси” та як з ними бути; як побачити і розуміти нахили, здібності, інтереси, обдарування і таланти дитини; допомогти, не зашкодити і мотивувати дитячу зацікавленість; як часто дорослі поділяють дитяче захоплення та інтереси; як можна мотивувати дитину навчатися у школі; як допомогти дитині вчитися самостійно виконувати завдання; кожна дитина має талант: здатність розпізнати його; уміти бачити і розвивати таланти дитини; як підтримувати інтерес дитини до навчання.

4. Здоров’я дитини. В освітньому процесі важливо враховувати особливості психо-фізіологічного розвитку дитини під час виконання нею різного роду завдань. Ключовим виявляється вміння визначати посилене і непомілене для дитини, оскільки стан психо-фізіологічного комфорту / некомфорту відображається на самопочутті дитини. Що більше ми

знатимемо про розвиток дитячого організму, то краще зможемо вберегти здоров’я дітей під час навчання: особливості розвитку дитячого організму; дитячі захворювання; взаємозв’язок навчання і здоров’я; фізичний розвиток дитини.

5. Поведінка та емоції: причини незадовільної поведінки дитини; як допомогти дитині справитися з некоректною поведінкою; емоційний і психічний розвиток дитини; емоційна сфера дитини і дорослого.

6. Адаптація: як допомогти дитині адаптуватися до умов освітнього процесу; як адаптуватися батькам до навчання їхньої дитини у закладі освіти; як педагогу налагодити співпрацю з новими дітьми та їхніми батьками; інклюзія в освітньому середовищі.

7. Соціалізація дитини: труднощі у стосунках з дорослими і однолітками; перенасиченість гаджетами: причини цькування; як цьому запобігти; гіпер- і гіпоопіка батьків; причини брехливості в дітей.

8. Нове в освіті: ключові зміни в нормативних документах початкової освіти; усе, що може бути корисним батькам.

9. Оцінювання і домашні завдання: оцінювання – мотивація чи покарання; похвала – ідол: звідки він береться.

Цікавим фактом виявилось те, що більшість батьків готові вкладати та вкладають кошти і час дітей у їхній розвиток. Однак, частина дорослих мають хибну думку щодо цього.

Висновки. Отже, відповідно до Сімейного кодексу України, відповідальним інститутом щодо навчання, виховання і розвитку дітей є батьки. Держава в особі вчителя допомагає батькам навчати, розвивати і виховувати їхніх дітей. Однак батьки потребують мінімум необхідних знань з основ педагогіки і психології, щоб ефективно розв’язувати якомога більше труднощів в освітньому процесі їхніх дітей. З огляду на це батьки, вкладаючи ресурс (час і кошти) у своє навчання, насправді продикують розвиток своїх дітей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Богуш А. Мовленнєвий портрет п’ятирічної дитини. *Дошкільне виховання*. 2013. № 7. С. 6–10.
2. Корчак Я. Правила життя: вибрані твори / пер. з польськ. Ю.Г. Попсуєнко ; післямова М.Ю. Гандзій ; художник О.М. Застанченко. Київ : Молодь, 1989. 320 с.
3. Крупник Г.А. Особливості психологічного супроводу адаптації першокласників до навчального процесу. *Таврійський вісник освіти. Науково-методичний журнал / КВНЗ “Херсонська академія неперервної освіти”*. 2014. № 2 (46). С. 251–257.
4. Мартиненко С. Аналіз типових труднощів у процесі адаптації дітей до навчання в школі. *Початкова школа*. 2016. № 10. С. 40–42.
5. Сухомлинський В.О. Вибрані твори : у 5 т. Київ : Радянська школа, 1997. Т. 4 : Павлівська середня школа ; Розмова з молодим директором. 640 с.
6. Цегельник Т. Характеристика мотиваційного компонента готовності майбутніх вихователів до професійної

ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУЧАСНОГО МУЗИЧНОГО КЕРІВНИКА

діяльності в інклюзивних групах закладів дошкільної освіти. *Молодь і ринок*. 2022. № 7–8 (205–206). С. 16–20. URL: <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/267295/263189>

REFERENCES

1. Bohush, A. (2013). Movlennievyy portret piyatririchnoi dytyny [A speech portrait of a five-year-old child]. *Preschool education*. Vol. 7, pp. 6–9. [in Ukrainian].
2. Korchak, Ya (1989). *Pravyla zhyttia: vybrani tvory* [Rules of life: selected works]. Kyiv, 320 p. [in Ukrainian].
3. Krupnyk, H.A. (2014). Osoblyvosti psykholohichnoho suprovodu adaptatsii pershoklasnykiv do navchalnoho protsesu [Features of psychological support of first-graders' adaptation to the educational process]. *Tavriya bulletin of education. Scientific and methodological journal / KVNZ "Kherson Academy of Continuous Education"*, Vol. 2 (46), pp. 251–257. [in Ukrainian].
4. Martynenko, S. (2016). Analiz tyповykh trudnoshchiv u protsesi adaptatsii ditei do navchannia v shkoli [Analysis of

typical difficulties in the process of children's adaptation to study at school]. *Primary school*. Vol. 10, pp. 40–42. [in Ukrainian].

5. Sukhomlynskyi, V.O. (1997). *Vybrani tvory : u 5 t. T. 4 : Pavlyska serednia shkola ; Rozмова z molodym dyrektorom* [Selected works in 5 vols. V. 4 : Pavlyska secondary school ; Conversation with the young director. Kyiv, 640 p. [in Ukrainian].

6. Tsehelnik T. (2022). Kharakterystyka motyvatsiinoho komponenta hotovnosti maibutnikh vykhovateliv do profesiinoy diialnosti v inkluzyvnykh hrupakh zakladiv doshkilnoi osvity [The characteristics of the motivational component of rediness of future educators for professional activities in inclusive groups of preschool educational institutions]. *"Youth and market"*. Monthly scientific-pedagogical journal. Drohobych, Vol. 7–8 (205–206), pp. 16–20. [in Ukrainian]. Available at: <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/267295/263189>

Стаття надійшла до редакції 09.01.2023

УДК 373.24

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.272751>

Ярослава Бардашевська, кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри методики музичного виховання та диригування
Навчально-наукового інституту мистецтв
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СУЧАСНОГО МУЗИЧНОГО КЕРІВНИКА

У статті охарактеризовано інноваційну фахову діяльність музичного керівника, що є основою сучасної мистецької освіти у дошкільних закладах, сутність якої полягає в оновленні педагогічної роботи. З'ясовано, що відповідні особистісні якості та мотивація, оволодіння інноваційною компетентністю здатні забезпечити комплексність і системність у новаторській діяльності, а залучення педагога до сучасної інноваційної діяльності сприяє розвитку його творчого та педагогічного потенціалу. Доведено, що впровадження нововведень у традиційну систему освіти вимагає достатньо високого рівня педагогічної творчості та майстерності.

Ключові слова: професійна діяльність; сучасний музичний педагог; інноваційні методики; музичне виховання дошкільників; освітній процес.

Лит. 10.

**Yaroslava Bardashevskya, Ph.D. (Art Criticism), Associate Professor of the
Methodology of Musical Education Department
Conducting Educational-Scientific Institute of Arts
Vasil Stefanyk Precarpathian National University**

INNOVATIVE PROFESSIONAL AND PEDAGOGICAL POTENTIAL OF THE MUSIC DIRECTOR'S

The article describes the music director's innovative professional activity, which is the basis of the modern art education in preschool institutions, the essence of which is to update the pedagogical work. We studied his pedagogical capabilities in the process of implementing his own innovatively determined skills, knowledge, abilities and powers at the level of study, analysis, creation and application of educational innovations. In the course of artistic and pedagogical interpretation, when a teacher transmits the values of a certain culture within his own vision, he became self-fulfilled as a personality and as a professional, assimilates innovations that appear in music pedagogy and music creative work.

It is found that the appropriate personal qualities and motivation, mastering innovative competence can provide comprehensiveness and consistency in innovative activities. Since innovative music director is a teacher who should be ready for deeply motivated professional activity, he should easily join innovative processes and be their initiator.

The article considers developing a well-rounded personality through the use of innovative approaches, methods and technologies in the educational process as effective means of preschool children's musical education.

It is established that the involvement of the teacher in modern innovative activities contributes to the development of his creative and pedagogical potential, and in particular, provide an inducement to gain new knowledge, improve professional skills level, encourages self-fulfilment, self-expression in addressing pedagogical issues. Music director's innovative pedagogical activity is defined as a systemic one, which has a combined, multifaceted nature and includes a set of relevant pedagogical components.